

סוגרים שבוע

מספרים ש...

ים החיים וים המוות

שני אגמים יש בארץ ישראל: האחד, מימיו מתוקים ודגים חיים בו. כתמי ירק מפארים את גדותיו. עצים פורשים את ענפיהם עליו, ושולחים את שורשיהם הצמאים לתוך מימיו המבריאים. לאורך חופיו משחקים הילדים, כפי ששיחקו ילדים בימי התנ"ך. נהר הירדן מביא אל הים הזה מים נוצצים שירדו מעל הגבעות. האנשים הקימו את בתיהם סמוך לגדותיו והציפורים בנו כאן את קניניהן, וכל בעלי החיים שמחים על שזכו לשבת במקום הזה. נהר הירדן ממשיך לזרום דרומה ומשתפך לתוך ים אחר. כאן אין זכר לדגים, עלה אינו רועד, ציפורים אינן שרות וילדים אינם צוחקים. הנוסעים פונים מכאן ובוחרים בדרך אחרת. אוויר כבד תלוי על פני המים. אדם, חיה ועוף אינם שותים מימי האגם. מהו הגורם להבדל עצום בין שני האגמים שאינם רחוקים זה מזה? לא בנהר ירדן האשם. הוא מגיר את מימיו לתוך שני האגמים. לא בסביבה שבה הם נמצאים האשם, ולא באדמה שמסביב. הרי מקור ההבדל: ים כינרת מקבל את מימי הירדן, אך **אינו שומר לעצמו**: תמורת כל טיפה הזורמת לתוכו הוא מזרים טיפה אחרת מתוכו. האגם השני ערום יותר. הוא אוגר את המים הבאים לתוכו בתאווה של קמצן. הוא לא יוציא את המים מתוכו. כל טיפה הבאה אליו הריחו שומר עליה. ים כינרת נותן, ועל כן 'ים החיים' הוא. הים השני אינו נותן מאומה, ובני האדם קראו לו 'ים המוות'. שני אגמים יש בארץ ישראל, שני סוגי בני אדם יש בעולם.

כתבה: בריה ברטון. תרגום: י' לבנון

פותחים שולחן שאלות לדיון משפחתי

* **הבכורה והברכה** - למה היה חשוב ליעקב לקנות את הבכורה? (האם מה שעניין אותו היה לקבל כפליים בירושה?) מה המשמעות של 'להיות בכור'? חוץ מזה, האם בכורה זה דבר שאפשר בכלל לקנות אותו? מדוע יצחק מקרב דווקא את עשיו. האם באמת לא הכיר ברשעותו? למה רבקה ויצחק פשוט לא מדברים ביניהם על הבנים ועל ייעודם והיא צריכה לסובב אותו בכחש? איך אפשר בכלל 'לגנוב' ברכה, הרי מדובר בעניין רוחני של שפע שמגיע משמים למיועד לו? למה יצחק, רגע אחרי שנחרד מהתרמית, אומר "גם ברוך יהיה"?

* **שקרים** - "הֲתֵן אִמֶת לְיַעֲקֹב" (מיכה ז, כ) – כיצד מסוגל "יעקב איש תם" לשקר לאביו, להתחזות, ולקחת במרמה ברכות? האם בחיים יש לדבוק באמת בכל מצב או שיש מקרים בהם ניתן לשנות מן האמת? מה הסיכון בדרך הזו ומה המחיר שלה?

מתוך הפרשה

תקציר הפרשה: הפרשה השישית בתורה * אחרי הריון מזור נולדים לרבקה תאומים – יעקב ועשיו * הילדים גדלים ומתגלה ההבדל ביניהם * יעקב קונה מעשיו את הבכורה * יצחק בארץ פלישתים וסובל מהצקותיהם * יצחק מבקש לברך את בניו ויעקב 'מתחזה' לעשיו ונוטל את ברכת הבכורה * שילוח יעקב לחרן.

התאומים השונים בעולם

איך קורה שבמשפחה אחת גדלים שני ילדים (ועוד תאומים!) שונים כל-כך זה מזה? היו להם אותם זוג הורים, הם למדו באותו גן, חיו באותה סביבה, ובכל זאת יעקב ועשיו יצאו כל-כך שונים...

כנראה שלמרות שיש השפעה גדולה לטבע הגנטי של האדם, לסביבה בה צמח ולבית בו נולד - הדבר המרכזי שקובע איזה מין בן אדם הוא יהיה, נמצא במקום אחר לגמרי. '**בחירה חופשית**' קוראים לזה. המתנה שאלוקים נתן לאדם – **היכולת לבחור כיצד ייראו חייו**.

נכון, נתוני הפתיחה יכולים להשפיע במידת מה. הם עשויים להקשות או להקל, לסבך או להפריע, אבל הם לא יוכלו לעצור אדם מלהגיע לאן שהוא באמת רוצה.

הדרך הקלה, שלא מעט אנשים בוחרים בה היא לברוח מאחריות ולתרץ תירוצים. "מה אני יכול לעשות, יש לי כזה אופי גרוע" / "ההורים שלי לא מבינים אותי" / "לא התקבלתי לבית-ספר שרציתי ובגלל זה...".

כל זה יכול אולי להשפיע אבל בוודאי שלא להכריע. העתיד נמצא בידיים שלנו, ומי שיתעקש, יתאמץ, ויהיה מוכן לעבוד קשה יצליח להתגבר על המכשולים ולהגיע לאן שירצה.

"יש לי מושג" – הסיגד

השבת, כט' בחשון, הוא יום חג ליהודי אתיופיה. הוא חל חמישים יום לאחר יום הכיפורים, והוא יום של צום, טהרה והתחדשות. משמעות המילה 'סיגד' היא 'יום עבודת ה'", סגידה. ביום הזה היו עולים לראש הר גבוה (כסמל להר סיני) לבושים בגדי חג, לאחר טבילה בנהר ותפילה. הכוהנים היו נושאים את ה'אורית' (ספר התורה) וקוראים בו לפני כולם. כיום, אחרי העליה לארץ, נוהגים רבים מיהודי אתיופיה להגיע ביום הזה לירושלים, ולחגוג בטיילת ארמון הנציב המשקיפה אל הר-הבית.